

ನೋಡಿ ತಿಳಿ

■ ಶಾಲಿನಿ ನಾಯಕ್

ಕಲೆ: ಸಂತೋಷ್ ಸಸಿಹತ್ತು

ಕಿರಣ ಮತ್ತು ಕವಿತಾಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ರಜೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ತಮ್ಮ ತಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಜ್ಜಿ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅಜ್ಜಿಗೆ ತುಂಬಾನೆ ಸಂತೋಷ ಆಯ್ತು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮತ್ತು ಊಟದ ಬಳಿಕ ಅವರಮ್ಮನೇ ಕೈತೊಳೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಂಜಲು ತಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಅವರಮ್ಮನೇ ಎತ್ತಿ ಇಡುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಿದ ಆಟದ ಸಾಮಾನುಗಳು, ಮಕ್ಕಳ ಬಟ್ಟೆ, ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಅವರಮ್ಮನೇ ತೆಗೆದಿಡುವುದು ನೋಡಿ ಅಜ್ಜಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು.

‘ಏನ್ನೋ... ನಿಮ್ಮ ಕೈ ತೊಳೆಯೋಕೆ ನಿಮಗೆ ಆಗಲ್ಲವಾ? ನಿಮ್ಮ ತಟ್ಟೆ, ಪುಸ್ತಕ, ಆಟಿಕೆ ಎಲ್ಲ ಅಮ್ಮನೇ ಎತ್ತಿ ಇಡಬೇಕಾ? ಅವಳಿಗೆ ಮಾಡಲು ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲಂತಾ?’ ಎಂದು ಅಜ್ಜಿ ಗದರಿದಳು.

‘ಬನ್ನಿ ಈ ಕಡೆ ನಿಮಗೇನೋ ತೋರಿಸ್ತೀನಿ’ ಎಂದು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು.

ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಗೋಡೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇರುವೆ ಗೂಡು ಇತ್ತು. ಇರುವೆಗಳು ಮಣ್ಣನ್ನು

ಅಗೆದು ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ರಾಶಿ ಹಾಕಿದ್ದವು. ಅವು ಬೆಳ್ಳನೆಯ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಆಹಾರದ ಚೂರುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಗೂಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಜ್ಜಿ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಕ್ಕಿ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ತಂದು ಇರುವೆ ಗೂಡಿನ ಪಕ್ಕ ಹಾಕಿದರು. ಒಂದೆರಡು ಇರುವೆಗಳು ಅಕ್ಕಿಕಾಳನ್ನು ಮೂಸಿ ನೋಡಿ ಹೋದವು. ಬಳಿಕ ಇನ್ನೊಂದಿಷ್ಟು ಇರುವೆಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಶುರುಮಾಡಿದವು.

‘ನೋಡಿದ್ದು ಮಕ್ಕಳೇ... ಇರುವೆಗಳು ತಮಗಿಂತ ಭಾರದ ಅಕ್ಕಿ, ಸಕ್ಕರೆ, ತಿನಿಸಿನ ಚೂರುಗಳು, ಸತ್ತ ಹುಳುಹುಪ್ಪಟೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಮ್ಮ ಗೂಡಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತವೆ’ ಎಂದು ಅಜ್ಜಿ ಹೇಳಿದಾಗ

ಮಕ್ಕಳು ‘ಇರುವೆಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತವೆ’ ಅಂತ ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಜ್ಜಿ ‘ಇರುವೆಗಳು ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಓಡಾಡಿ ತಮಗೆ ಮಳೆಗಾಲಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ನೆಲದೊಳಗೆ ಇರುವ ಬಿಲದೊಳಗೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸಾಗಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನೇ ಮಳೆಗಾಲಕ್ಕೆ ಅವು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಇರುವೆಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಿ ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಉಪಾಯ’ ಅಂದರು.

‘ಇದೆಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಜ್ಜಿ’ ಎಂದು ಮಕ್ಕಳು ಕೇಳಿದಾಗ ‘ನನ್ನ ಮೇಷ್ಟ್ರು ಪಾಠ ಮಾಡುವಾಗ ಇರುವೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಬಳಿಕ ನಾನು ಇರುವೆಗಳ ಓಡಾಟ ನೋಡುತ್ತಾ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ. ನಾವು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಾವಕಾಶ ನೋಡಿದಾಗ ನಮಗೆ ಹಲವು ಅಚ್ಚರಿಯ ಸಂಗತಿಗಳು ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ’ ಎಂದು ಅಜ್ಜಿ ಹೇಳಿದರು.

ಅಜ್ಜಿ, ಕಿರಣ ಮತ್ತು ಕವಿತಾರನ್ನು ಆ ಕಡೆ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲ ಕುಳಿತು ಮಲ್ಲಿಗೆ ದಂಡೆ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಲೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಗಿರೀಶ ಮತ್ತು ಸವಿತಾ ಎಂಬ ಮಕ್ಕಳು ದೊಡ್ಡವರು ಕಟ್ಟಿದ ಮೊಗ್ಗಿನ ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಮಾಡಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಮ್ಮ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ತೊಳೆದಿಟ್ಟ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೆ ತಂದಿಡುವ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಇದ್ದು ಅಜ್ಜಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎದುರು ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಸನ್ನ ಎಂಬ ಹುಡುಗರು ಗಿಡಗಳಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ತಂಗಿ ಪಲ್ಲವಿ ಅಮ್ಮ ಒಗೆದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಗ್ಗದ ಮೇಲೆ ಒಣಗಲು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೋರಿಸಿ ಕವಿತಾಳ ಅಜ್ಜಿ ‘ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ರಜೆ ಇದ್ದಾಗ ಹೀಗೆಯೇ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಲಿತ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರಿಗೆ ನೆರವಾದ ಹಾಗೂ ಆಯಿತು’ ಎಂದರು.

ನಂತರ ಕಿರಣ, ಕವಿತಾ, ಗಿರೀಶ, ಸವಿತಾ ಎದುರು ಮನೆಯ ಪ್ರವೀಣ, ಪ್ರಸನ್ನ, ಪಲ್ಲವಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಲಗೋರಿ ಆಟ, ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚಾಳೆ, ಬ್ಯಾಟ್ ಬಾಲ್... ಹೀಗೆ ಆಟಗಳನ್ನು ಆಡಿ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಉಯ್ಯಾಲೆ ಜೀಕಿ ನಕ್ಕು ನಲಿದರು. ಕಿರಣ ಮತ್ತು ಕವಿತಾ ಊಟಕ್ಕೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ‘ಈಗ ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಏನು?’ ಅಂತ ಅಜ್ಜಿ ಕೇಳಿದಳು. ಮಕ್ಕಳು ‘ಮೊದಲು ನಲ್ಲಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕೈ ಕಾಲು ತೊಳೆಯುತ್ತೇವೆ. ಬಳಿಕ ಊಟಕ್ಕೆ ತಟ್ಟೆ ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಊಟದ ಬಳಿಕ ನಮ್ಮ ತಟ್ಟೆ ನಾವೇ ತೊಳೆಯಲು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಅಜ್ಜಿಗೆ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಮನೆಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೈಲಾದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ’ ಎಂದಾಗ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡು ಅಜ್ಜಿ ಮತ್ತು ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

